

Sygn. akt IV KZ 28/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 maja 2015 r.,

w sprawie z wniosku **M. J.**

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 7 września 2011 r., sygn. akt XXIII Waz 60/11, zażalenia złożonego przez wnioskodawcę na zarządzenie Zastępcy

Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 lutego 2015 r., sygn. akt II AKo 19/15,

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

M. J. złożył własnoręcznie sporządzony wniosek o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 7 września 2011 r., sygn. akt: XXIII Waz 60/11, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 13 czerwca 2011 r., sygn. akt: II W 256/10. We wniosku podniósł, że bezpodstawne jest żądanie aby wniosek o wznowienie musiał być sporządzony przez zawodowego pełnomocnika. W tym stanie rzeczy, zgodnie z treścią art. 120 k.p.k., wezwano ukaranego do usunięcia, w terminie 7 dni, braku formalnego wniosku przez złożenie takiego wniosku sporządzonego i podpisanego przez adwokata lub radcę prawnego, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku. Ukaranym po otrzymaniu wezwania do uzupełnienia braku formalnego (k.17), braku tego, we wskazanym terminie, nie uzupełnił. W tej sytuacji zaskarżonym

zarządzeniem odmówiono przyjęcia sporządzonego własnoręcznie przez wnioskodawcę wniosku o wznowienie postępowania.

Na to zarządzenie zażalił się wnioskodawca i wniósł o jego uchylenie i skierowanie wniosku do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioskodawca w obszernym uzasadnieniu zażalenia przedstawił szereg wywodów prawnych, wspartych orzecznictwem Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego, które w jego przekonaniu miały uzasadniać bezpodstawność żądania aby wniosek o wznowienie postępowania musiał być sporządzony przez zawodowego pełnomocnika. Podniósł, że interpretacja prawna zawarta w zaskarżonym zarządzeniu pozbawia go dostępu do sądu i narusza prawa obywatelskie zakotwiczone w Konstytucji RP. Zdaniem Sądu Najwyższego ta argumentacja nie jest trafna. Treść art. 545 § 2 k.p.k., stosowanego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia (art. 113 k.p.s.w.) stanowiąca, że wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzący od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata lub radcę prawnego, jest jednoznaczna i od tej powinności nie przewidziano odstępstwa. Przywołane w uzasadnieniu zażalenia postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt: IV KZ 13/14, wbrew intencji skarżącego, nie daje podstawy do uznania dopuszczalności sporządzenia przez wnioskodawcę osobistego wniosku o wznowienie postępowania. W realiach tamtej sprawy Sąd Najwyższy uchylił zarządzenie o odmowie przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania jaki i zarządzenie o odmowie ustanowienia obrońcy z urzędu, z uwagi na niewłaściwe podejście organów sądowych do kwestii powołania wnioskodawcy adwokata z urzędu w celu rozważenia podstaw do wznowienia postępowania. W tezie wskazanego orzeczenia stwierdzono, powołując się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r. K. 30/11, który przesądził o konieczności stworzenia mechanizmu zaskarżalności rozstrzygnięć podejmowanych na podstawie art. 81 § 1 w zw. z art. 78 § 1 k.p.k., że Sądy dopóki nie dojdzie do odpowiedniej zmiany przepisów, w razie zdecydowania o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu, powinny wprost stosować przepisy ustawy zasadniczej dotyczące prawa oskarżonego do obrony jak i możliwości zaskarżenia

pierwszoinstancyjnie wydanych decyzji procesowych wskazanych w orzeczeniu Trybunału. Rzecz jednak w tym, że przedmiotem tej sprawy nie była kwestia odmowy wyznaczenia dla ukaranego adwokata dla sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, gdyż ukarany nie przejawiał inicjatywy w tym kierunku. Zatem wskazane orzeczenia nie mogły mieć zastosowania w sprawie ukaranego. Odnosnie do podnoszonego w zażaleniu ograniczenia prawa do sądu w rozumieniu konstytucyjnym, na skutek zapadłego zarządzenia o odmowie przyjęcia osobistego wniosku o wznowienie postępowania, należało stwierdzić, że zgodnie z treścią art. 176 ust. 1 ustawy zasadniczej postępowanie sądowe co do zasady jest dwuinstancyjne, ale postępowanie w przedmiocie wzruszenia prawomocnego orzeczenia, świadczącego o prawidłowości ukarania, jako postępowanie nadzwyczajne ma charakter ograniczony. Wniosek o wznowienie postępowania nie jest kolejnym środkiem odwoławczym, wniesionym na rzecz osoby korzystającej z domniemania niewinności. Wymóg formalny wskazany w treści art. 545 § 2 k.p.k. nie zamyka stronie prawa do sądu, gdyż dążąc do wznowienia postępowania może skorzystać z pomocy ustanowionego przez siebie profesjonalnego pełnomocnika. Poza tym wskazać należało, że wniosek o wznowienie postępowania może być ponawiany (jeśli nie odwołuje się do tych samych podstaw). W końcu podnieść należało, że ustawowe rozwiązania przewidujące obowiązek dokonywania przez podmioty fachowe czynności procesowych w postępowaniach nadzwyczajnych, funkcjonują w obowiązującym porządku prawnym i nie są uznawane za ograniczenie gwarancji konstytucyjnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2010 r., sygn. akt: III KZ 61/10, OSNwSK 2010/1/1521).

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.